

QUY CHẾ TẠM THỜI
về hoạt động dịch thuật của Viện Nghiên cứu Giáo dục Quốc tế

Nhằm có cơ sở để tổ chức và triển khai hoạt động dịch thuật, một trong những hoạt động đa dạng của Viện theo Điều lệ và Quyết định thành lập Viện, nay dự thảo Quy chế này gồm các nội dung sau:

CHƯƠNG I
PHẠM VI ÁP DỤNG QUY CHẾ

Quy chế này áp dụng đối với việc tổ chức và triển khai thực hiện các dạng hoạt động dịch thuật sau đây:

1. Dịch thuật tác nghiệp
2. Dịch thuật trong hội nghị, hội thảo, đàm phán, triển lãm..
3. Dịch vụ dịch thuật
4. Dịch và biên dịch các tài liệu, tác phẩm để xuất bản hoặc tham khảo, nghiên cứu.

Trong quá trình thực hiện có thể phát sinh thêm các loại hình hoạt động dịch thuật mới mà theo đó quy chế này sẽ được bổ sung và sửa đổi cho phù hợp.

CHƯƠNG II
TỔ CHỨC VÀ QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DỊCH THUẬT CỦA VIỆN

1. Những quy định chung:

1.1. Dịch thuật là một mặt hoạt động không kém phần quan trọng của Viện, góp phần phát huy ảnh hưởng và uy tín của cơ quan, đồng thời mang lại hiệu quả kinh tế thiết thực trên cơ sở hài hoà ba lợi ích: lợi ích của khách hàng, lợi ích của cơ quan và lợi ích cá nhân của dịch giả hay của tập thể dịch giả:

Với khách hàng - đó là chất lượng và thời hạn cung cấp sản phẩm dịch.

Với cơ quan - đó là uy tín và thu nhập do hoạt động dịch thuật mang lại.

Với dịch giả - đó cũng là uy tín và một phần thu nhập do sản phẩm dịch thuật mang lại.

1.2. Toàn bộ hoạt động dịch thuật của Viện đặt dưới quyền tổ chức và quản lý của giám đốc điều hành. Cơ sở để tổ chức và quản lý hoạt động dịch thuật là hợp đồng kinh tế.

1.3. Sản phẩm dịch thuật là sản phẩm của lao động tri thức, bất kể lao động đó được tổ chức theo hình thức nào. Lợi ích của cơ quan và lợi ích của dịch giả được giải

quyết theo nguyên tắc cùng có lợi vì sự phát triển chung của Viện, khuyến khích cán bộ tham gia ngày một nhiều vào hoạt động dịch thuật.

- Viện đứng ra giao dịch, ký kết và thanh lý các hợp đồng kinh tế về hoạt động dịch thuật;
- Viện bố trí, cất cử cán bộ trong Viện, thu hút cộng tác viên ngoài Viện, tổ chức, tạo điều kiện cho họ thực hiện các hợp đồng dịch thuật theo đúng tiến độ và đảm bảo chất lượng.
- Cán bộ Viện có trách nhiệm tuân theo sự phân công và hoàn thành tốt (đảm bảo thời hạn và chất lượng) các công việc dịch thuật do Viện giao. Không được lạm dụng danh nghĩa và uy tín của Viện để giao dịch mưu cầu lợi ích riêng cho cá nhân các dịch giả được đứng tên sản phẩm dịch của mình và được cơ quan bên ngoài bảo vệ quyền tác giả trước các nhà xuất bản, các cơ quan phát hành và kinh doanh ấn phẩm.

2. Định nghĩa các dạng, loại hoạt động dịch thuật:

2.1. Dịch thuật tác nghiệp là những công việc dịch thuật (xuôi và ngược, nói và viết) mà cán bộ phải tự làm hay giúp nhau làm hàng ngày theo chức trách để xử lý thư từ, công văn và giao tiếp nhằm phục vụ kịp thời cho một hoạt động nào đó của Viện. Ví dụ: dịch công văn, thư từ đi và đến, dịch hồ sơ của sinh viên đi du học hoặc các giao dịch thường nhật khác nhằm đáp ứng yêu cầu quan hệ với các đối tác của Viện.

Loại công việc này là làm theo chức trách và trong lương.

2.2. Dịch hội nghị, hội thảo, triển lãm, giảng bài (gọi tắt là dịch hội nghị, gồm cả tài liệu hội nghị)

Xét theo tính chất, loại công việc này mang tính tập thể và trách nhiệm cộng đồng. Vai trò của dịch giả là quan trọng đối với chất lượng công việc, song phải đặt dưới lợi ích và mục đích chung của hội nghị.

Song xét theo nguồn tài trợ thì có thể chia thành hai loại: hội nghị do Viện đề xướng và tổ chức; và hội nghị do Viện đứng ra làm dịch vụ cho các cá nhân và cơ quan bên ngoài.

2.3. Dịch vụ dịch thuật là công việc thuê và cho thuê phiên dịch, thuê dịch và dịch thuê tài liệu, văn bản mà sản phẩm cuối cùng là ngày công hay giờ công dịch và bản dịch thành văn bản.

2.4. Dịch tác phẩm, văn kiện... là công việc chuyên ngữ, đòi hỏi chất lượng dịch thuật và sự sáng tạo nghiêm túc của dịch giả. Vai trò của dịch giả là quyết định. Tuy nhiên, trong điều kiện thị trường hiện nay thì quyền tác giả và kèm theo đó là lợi ích kinh tế, có thể được bàn bạc và giải quyết giữa Viện với tác giả một cách thoả đáng.

CHƯƠNG IV NHỮNG KHÍA CẠNH TÀI CHÍNH VÀ LUẬT PHÁP CỦA HOẠT ĐỘNG DỊCH THUẬT

1. Hoạt động dịch thuật của Viện phải được thực hiện trong sự tôn trọng nghiêm chỉnh các quy định hiện hành của pháp luật trong lĩnh vực này, cũng như các thông lệ được lưu hành trong lĩnh vực này.
2. Về mặt giá cả của sản phẩm dịch hiện nay không có và không thể có một quy định nào thống nhất do có rất nhiều yếu tố chi phối. Viện cần tham khảo các nơi để đưa ra những mức giá phải chăng nhất nhằm thu hút các nhu cầu dịch vụ và khuyến khích cán bộ khai thác tích cực các nhu cầu dịch vụ.

Nhằm xử lý một cách tốt nhất mối quan hệ lợi ích của Viện và của cá nhân dịch giả nên thi hành một cơ chế ăn chia thoả đáng để đảm bảo cho Viện có lợi và cá nhân các dịch giả cũng có lợi trong việc phát triển mặt hoạt động này.

Cơ cấu lợi ích trong thu nhập từ sản phẩm dịch phải gồm hai bộ phận:

- Phần thu của cơ quan, và
- Phần thu của dịch giả

Phần thu của cơ quan: phải đảm bảo trang trải các chi phí của Viện đã bỏ ra để làm ra sản phẩm dịch (lương, quản lý phí, vật tư, văn phòng phẩm) và 5 -10% lãi so với tổng chi.

Phần thu của dịch giả: là phần thu ngoài lương do hoàn thành các sản phẩm dịch mang lại thu nhập.

Để định ra một cách thoả đáng tỷ lệ giữa hai phần thu nhập này cần phải làm thí điểm và hạch toán chi phí một cách tỉ mỉ.

Tạm thời áp dụng áng chừng tỷ lệ ấy là 40%: 60% thu nhập từ sản phẩm dịch.